

Redaktör: Ragnhild Janzon, tfn 08-457 23 64
Ansvarig utgivare: Johan Giesecke, tfn 08-457 23 60
Fax: 08-30 06 26
E-post: epi@smi.ki.se
Prenumeration: Via formulär på [SMI:s hemsida](#)

Innehåll

[Veckan som gick](#) (krönika)

[Notiser](#)

[Utbrott](#)

[Hänt i världen](#)

[Influensarapport](#)

[Länkar till andra smittskyddsnyheter](#)

Veckan som gick...

Den gångna veckan har präglats av matutbrottet i Tierp, och dess tragiska utgång. Fortfarande (fredag 22/2 kl 13) är resultaten av provtagning på ärtsoppa ännu inte klara från Sveriges Lantbruksuniversitet. De resultaten är viktiga, eftersom *Clostridium perfringens* hittas i avföringen även hos friska personer. Man brukar dock räkna med att $>10^6$ bakterier per gram avföring - tillsammans klinik och epidemiologi data - talar för ett utbrott orsakat av *Cl. perfringens*.

En annan nyhet som smugit fram litet mer obemärkt är att de senaste data rörande variant Creutzfeldt-Jakobs sjukdom från Storbritannien talar för att epidemin där möjligen kulminerat. Rapporteringen av fall sker alltid med viss eftersläpning, och de nu kända 20 fallen från 2001 kommer att bli fler när alla rapporter kommit in. Det är dock värt att notera att i februari förra året 25 fall hade rapporterats under 2000 (ytterligare 3 fall under 2000 är nu kända). Om inte eftersläpningen ökat är detta en intressant minskning.

Johan Giesecke

Notiser

Prenumeration på EPI-aktuellt och influensarapporter

Från och med mars kommer vi inte längre skicka ut EPI-aktuellt och Influensarapporten via ordinarie gruppmail till smittskyddsläkarna, infektionsklinikerna och laboratorierna, utan endast till dem som anmält sitt intresse via hemsidan!!!

Modulen för automatisk prenumeration på EPI-aktuellt och Influensarapporter finns tillgängliga på [SMI:s hemsida](#). Här kan man lätt både prenumerera och avprenumerera på utskicken.

Red.

SMI-dag 6 mars med infektionsläkare och infektionsintresserade barnläkare

Smittskyddsinstitutet är beroende av nära samarbete med alla de olika sektorer som utgör "Smittskydds-Sverige". Ett sätt att främja detta samarbete är att med jämna mellanrum ordna möten med dessa olika sektorer. Våren 2001 samlade vi de mikrobiologiska laboratorierna till en dag i Stockholm, och i höstas hade vi en dag med smittskyddsläkarna.

Nu skulle vi vilja diskutera SMIs roll med infektionsläkarna och med de infektionsintresserade barnläkarna i landet. Vi vill presentera vad vi håller på med och vilka utvecklingslinjer vi ser. Lika viktigt är att vi får synpunkter från deltagarna på vad SMI borde göra mer - eller mindre - av.

Vi avser inbjuda barnhälsovårdsöverläkarna till ett särskilt möte senare i vår för att specifikt diskutera vaccinationsfrågor.

SMI-dagen kommer att äga rum i Stockholm mellan kl 10 och 16 onsdagen den 6 mars. Lokalen kommer att vara i centrala staden, exakt var beror litet på antalet deltagare.

Vi skulle önska att åtminstone en representant från varje klinik kunde närvara.

Dagordning kommer senare, men ungefär halva tiden blir presentationer från SMI, halva diskussion av era synpunkter och önskemål.

Anmälan mottas senast 27 februari till epi@smi.ki.se. Skriv "Anmälan SMI-dag" som rubrik.

J G

Matförgiftning i Tierp

Från Smittskyddsenheten i Uppsala har följande rapport inkommit:

Torsdagen den 14 februari serverades ärtsoppa och pannkakor som lunch till fem äldreboenden och en långvårdsklinik i Tierp, Uppsala län. Under kvällen och natten till fredag insjuknade ett flertal av dem som intagit lunchen med diarréer och ett mindre antal också med kräkningar. Odling på avföring från ett mindre antal patienterna visade riklig växt av *Clostridium perfringens*. Virusanalys var negativ. Totalt insjuknade 66 personer av ca 140 boende och patienter, ca 50 %. Ser man enbart på de fyra hem som drabbats så insjuknade nära 90 %. En äldre multisjuk patient avled i bilden av chock cirka 12 timmar efter intag av ärtsoppa. Ytterligare en patient med kräkningar och diarréer avled under natten. Obduktion kommer att utföras.

Ärtsoppan tillagades i ortens skolkök redan på tisdagen den 12, och äts av eleverna som alla förblev friska. Den samtidigt erbjudna risgrynsgröten var dock populärare så det blev mycket ärtsoppa över. Denna nedkylades på sedvanligt sätt och förvarades kallt för att sedan åter uppvärmas på torsdagen. Samtidigt stektes färdiglagade pannkakor. Dessa rätter förvarades i

eluppvärmda värmeskåp som sedan kördes ut med bil mellan kl. 10.00 och 10.30 till de olika vårdhemmen. Där anslöts värmeskåpen åter till ström. Maten serverades sedan runt kl. 12.00. Två av de sex institutionerna ligger i mycket nära anslutning till skolköket och där insjuknade ingen vårdtagare. Patienter som bara ätit pannkakor insjuknade inte.

Clostridium perfringens är en sporbildande anaerob bakterie förekommer naturligt i jord och i tarmen hos djur och människor. Den kan förekomma i födoämnen som kött, rotfrukter och grönsaker. Genom dessa födoämnen kan *Clostridium perfringens* ha lyckats komma in i ärtsoppan och någonstans i distributionskedjan har sedan betingelsen varit extremt gynnsam för bakteriens tillväxt.

Thomas Linglöv, tf. smittskyddsläkare, Eleonor Bark Holst, miljöinspektör, Karin Ellerfelt, överläkare.

[Information om Clostridium perfringens](#)

[Fakta om matförgiftningar i Sverige](#)

Hänt i världen

Fyra fall av allvarlig grupp A streptokockinfektion i Danmark.

Från Danmark rapporteras fyra dödsfall i blodförgiftning orsakad av betahemolytiska streptokocker grupp A (GAS), som inträffat hos unga människor under den senaste månaden. Patienterna var 12 år, 25 år (2) och 42 år gamla.

Två av dem avled inom två dagar efter debut av mag-tarmsymtom. En kvinna hade varit sjuk i liknande symtom under två veckor. Den fjärde patienten hade haft feber och ont i halsen. Det finns inte något uppenbart epidemiologiskt samband mellan de fyra patienterna. GAS tillhörande T-typ 1 isolerades från två patienter och T-typ 3-13-B3264 hos två. Vidare DNA-analys pågår av de aktuella stammarna.

Det rapporteras ingen generell ökning av invasiv GAS infektion jämfört med tidigare år.

VR

[EPI-NEWS \(Danmark\)](#)

[Invasiv GAS i Sverige 2001...](#)

Influensarapport

Veckans influensaläge

Världsläget: Influensan i Europa har börjat börjar minska eller är stationär (se www.eiss.org). A/H3N2 dominerar på de flesta ställen. Influensa B finns mest i Centraleuropa, och en nygammal stam, B/Victoria/2/87, som inte finns i säsongens vaccin har dykt upp på en del platser. Ännu har den inte ställt till större problem, och B-utbrott brukar inte bli så svåra i de medicinska riskgrupperna. Från England och Frankrike rapporteras H1N2, företrädesvis hos unga personer.

Sverige: Influensaläget är fortfarande jämförelsevis lugnt i hela Sverige. Dock har både andelen patienter med influensa-liknande symptom och antal lab-diagnoser ökat sen föregående rapport. Från Göteborg och Uddevalla rapporteras bara influensa B. F.ö. har nästan alla stammar varit A/H3, liknande vaccin-stammen men den första A/H1 stammen har

EPI-aktuellt – Nyhetsbrev från Avdelningen för Epidemiologi, SMI - Nr 8-2002 (22 februari)

inkommit från Stockholm under veckan. Således bjuder denna säsong i såväl Sverige som Europa på låg men mycket blandad aktivitet.

[Läs hela rapporten med figur, tabell och karta...](#)

Länkar till andra smittskyddsnyheter

[CDR Communicable Disease Report \(Storbritannien\)](#)

[EPI-NEWS \(Danmark\)](#)

[Eurosurveillance Weekly](#)

[MMWR](#)

[MSIS-rapport \(Norge\)](#)

[ProMed](#)

[WHO Disease Outbreaks News](#)